

Strategie samców niełęgowych rokitniczki *Acrocephalus schoenobaenus*

Streszczenie

Niniejsza praca jest próbą wyjaśnienia wysokiej proporcji samców niełęgowych w populacji rokitniczki *Acrocephalus schoenobaenus*. Założono trzy hipotezy wyjaśniające to zjawisko:

(1) koncepcję strategicznego opóźnienia rozrodu osobników do kolejnych sezonów lęgowych, w których zajmują najlepsze terytoria, (2) kompensację braku skojarzenia w początkowej fazie osiedlania się poprzez zajmowanie terytoriów uwolnionych później w sezonie lęgowym oraz (3) kompensację braku rozrodu w parze poprzez kojarzenia pozapartnerskie.

W pracy wykorzystano materiał pochodzący z 11 sezonów lęgowych rokitniczki (okres 1998-2008), zebrany na dwóch powierzchniach badawczych, tzw. HT i HM, usytuowanych na naturalnych rozlewiskach rzeki Nidy. Szczegółowym analizom kariery życiowej samców oraz ich przemieszczeń międzyterytorialnych w ciągu sezonu poddano 237 osobników, stwierdzonych po raz pierwszy na badanych powierzchniach w latach 2004-2008.

Wykazano, iż samce nieskojarzone i nie podejmujące zmian terytorialnych do końca pierwszego sezonu osiągały zdecydowanie niższy sukces całozyciowy mierzony liczbą jaj, piskląt i rekrutów, w stosunku do osobników skojarzonych w pierwszym sezonie, a także pierwotnie nieskojarzonych, ale przesuujących terytorium w trakcie pierwszego sezonu. Samce początkowo nieskojarzone, zmieniające terytorium w obrębie sezonu, nie różniły się natomiast osiąganym sukcesem od samców skojarzonych. Strategiczne opóźnienie rozrodu nie może mieć miejsca w badanej populacji, głównie ze względu na bardzo niską przeżywalność samców, które nie skojarzyły się do końca pierwszego sezonu.

Uwalnianie, zmiany terytorialne i ponowne zajmowanie udostępnionych terytoriów w obrębie sezonu, są istotnym mechanizmem umożliwiającym osiedlanie się samcom niełęgowym rokitniczki. W każdym sezonie znaczna część zajmowanych już terytoriów została opuszczona, a połowa z nich została w krótkim czasie ponownie zasiedlona przez inne samce. Aż dwie trzecie z nich poprawiło status kojarzeniowy na skutek objęcia wakatu, a połowa odniosła sukces lęgowy, wyprowadzając pisklęta. Samce niełęgowe z badanej populacji wyraźnie konkurowały o zajęcie najlepszych jakościowo terytoriów w danym sezonie. Prawdopodobieństwo ich osiedlenia się, liczba samców oraz data osiedlenia się wykazywały istotny pozytywny związek z jakością terytorialną miejsc osiedlania się, co potwierdza założenia modelu Kokko i Sutherlanda (1998). Uzyskane wyniki potwierdziły założenia hipotezy, mówiącej o możliwości kompensacji niełęgowości w trakcie pierwszego sezonu, a nakazywały odrzucić hipotezę, zakładającą możliwość istnienia strategicznego opóźnienia rozrodu do kolejnych sezonów.

Nie potwierdzono kompensacji braku partnera u samców, poprzez ich udział w kojarzeniach pozapartnerskich. Znikomy procent samców niełęgowych, zaangażowanych w EPC, oraz ich znacznie niższy sukces całozyciowy, powodują, że strategia ta ma marginalne znaczenie w populacji rokitniczki.

Strategie samców niełęgowych rokitniczki *Acrocephalus schoenobaenus*

Streszczenie

Niniejsza praca jest próbą wyjaśnienia wysokiej proporcji samców niełęgowych w populacji rokitniczki *Acrocephalus schoenobaenus*. Założono trzy hipotezy wyjaśniające to zjawisko:

(1) koncepcję strategicznego opóźnienia rozrodu osobników do kolejnych sezonów lęgowych, w których zajmują najlepsze terytoria, (2) kompensację braku skojarzenia w początkowej fazie osiedlania się poprzez zajmowanie terytoriów uwolnionych później w sezonie lęgowym oraz (3) kompensację braku rozrodu w parze poprzez kojarzenia pozapartnerskie.

W pracy wykorzystano materiał pochodzący z 11 sezonów lęgowych rokitniczki (okres 1998-2008), zebrany na dwóch powierzchniach badawczych, tzw. HT i HM, usytuowanych na naturalnych rozlewiskach rzeki Nidy. Szczegółowym analizom kariery życiowej samców oraz ich przemieszczeń międzyterytorialnych w ciągu sezonu poddano 237 osobników, stwierdzonych po raz pierwszy na badanych powierzchniach w latach 2004-2008.

Wykazano, iż samce nieskojarzone i nie podejmujące zmian terytorialnych do końca pierwszego sezonu osiągały zdecydowanie niższy sukces całozyciowy mierzony liczbą jaj, piskląt i rekrutów, w stosunku do osobników skojarzonych w pierwszym sezonie, a także pierwotnie nieskojarzonych, ale przesuujących terytorium w trakcie pierwszego sezonu. Samce początkowo nieskojarzone, zmieniające terytorium w obrębie sezonu, nie różniły się natomiast osiąganym sukcesem od samców skojarzonych. Strategiczne opóźnienie rozrodu nie może mieć miejsca w badanej populacji, głównie ze względu na bardzo niską przeżywalność samców, które nie skojarzyły się do końca pierwszego sezonu.

Uwalnianie, zmiany terytorialne i ponowne zajmowanie udostępnionych terytoriów w obrębie sezonu, są istotnym mechanizmem umożliwiającym osiedlanie się samcom niełęgowym rokitniczki. W każdym sezonie znaczna część zajmowanych już terytoriów została opuszczona, a połowa z nich została w krótkim czasie ponownie zasiedlona przez inne samce. Aż dwie trzecie z nich poprawiło status kojarzeniowy na skutek objęcia wakatu, a połowa odniosła sukces lęgowy, wyprowadzając pisklęta. Samce niełęgowe z badanej populacji wyraźnie konkurowały o zajęcie najlepszych jakościowo terytoriów w danym sezonie. Prawdopodobieństwo ich osiedlenia się, liczba samców oraz data osiedlenia się wykazywały istotny pozytywny związek z jakością terytorialną miejsc osiedlania się, co potwierdza założenia modelu Kokko i Sutherlanda (1998). Uzyskane wyniki potwierdziły założenia hipotezy, mówiącej o możliwości kompensacji niełęgowości w trakcie pierwszego sezonu, a nakazywały odrzucić hipotezę, zakładającą możliwość istnienia strategicznego opóźnienia rozrodu do kolejnych sezonów.

Nie potwierdzono kompensacji braku partnera u samców, poprzez ich udział w kojarzeniach pozapartnerskich. Znikomy procent samców niełęgowych, zaangażowanych w EPC, oraz ich znacznie niższy sukces całozyciowy, powodują, że strategia ta ma marginalne znaczenie w populacji rokitniczki.

Strategie samców niełęgowych rokitniczki *Acrocephalus schoenobaenus*

Streszczenie

Niniejsza praca jest próbą wyjaśnienia wysokiej proporcji samców niełęgowych w populacji rokitniczki *Acrocephalus schoenobaenus*. Założono trzy hipotezy wyjaśniające to zjawisko:

(1) koncepcję strategicznego opóźnienia rozrodu osobników do kolejnych sezonów lęgowych, w których zajmują najlepsze terytoria, (2) kompensację braku skojarzenia w początkowej fazie osiedlania się poprzez zajmowanie terytoriów uwolnionych później w sezonie lęgowym oraz (3) kompensację braku rozrodu w parze poprzez kojarzenia pozapartnerskie.

W pracy wykorzystano materiał pochodzący z 11 sezonów lęgowych rokitniczki (okres 1998-2008), zebrany na dwóch powierzchniach badawczych, tzw. HT i HM, usytuowanych na naturalnych rozlewiskach rzeki Nidy. Szczegółowym analizom kariery życiowej samców oraz ich przemieszczeń międzyterytorialnych w ciągu sezonu poddano 237 osobników, stwierdzonych po raz pierwszy na badanych powierzchniach w latach 2004-2008.

Wykazano, iż samce nieskojarzone i nie podejmujące zmian terytorialnych do końca pierwszego sezonu osiągały zdecydowanie niższy sukces całozyciowy mierzony liczbą jaj, piskląt i rekrutów, w stosunku do osobników skojarzonych w pierwszym sezonie, a także pierwotnie nieskojarzonych, ale przesuujących terytorium w trakcie pierwszego sezonu. Samce początkowo nieskojarzone, zmieniające terytorium w obrębie sezonu, nie różniły się natomiast osiąganym sukcesem od samców skojarzonych. Strategiczne opóźnienie rozrodu nie może mieć miejsca w badanej populacji, głównie ze względu na bardzo niską przeżywalność samców, które nie skojarzyły się do końca pierwszego sezonu.

Uwalnianie, zmiany terytorialne i ponowne zajmowanie udostępnionych terytoriów w obrębie sezonu, są istotnym mechanizmem umożliwiającym osiedlanie się samcom niełęgowym rokitniczki. W każdym sezonie znaczna część zajmowanych już terytoriów została opuszczona, a połowa z nich została w krótkim czasie ponownie zasiedlona przez inne samce. Aż dwie trzecie z nich poprawiło status kojarzeniowy na skutek objęcia wakatu, a połowa odniosła sukces lęgowy, wyprowadzając pisklęta. Samce niełęgowe z badanej populacji wyraźnie konkurowały o zajęcie najlepszych jakościowo terytoriów w danym sezonie. Prawdopodobieństwo ich osiedlenia się, liczba samców oraz data osiedlenia się wykazywały istotny pozytywny związek z jakością terytorialną miejsc osiedlania się, co potwierdza założenia modelu Kokko i Sutherlanda (1998). Uzyskane wyniki potwierdziły założenia hipotezy, mówiącej o możliwości kompensacji niełęgowości w trakcie pierwszego sezonu, a nakazywały odrzucić hipotezę, zakładającą możliwość istnienia strategicznego opóźnienia rozrodu do kolejnych sezonów.

Nie potwierdzono kompensacji braku partnera u samców, poprzez ich udział w kojarzeniach pozapartnerskich. Znikomy procent samców niełęgowych, zaangażowanych w EPC, oraz ich znacznie niższy sukces całozyciowy, powodują, że strategia ta ma marginalne znaczenie w populacji rokitniczki.

Strategie samców niełęgowych rokitniczki *Acrocephalus schoenobaenus*

Streszczenie

Niniejsza praca jest próbą wyjaśnienia wysokiej proporcji samców niełęgowych w populacji rokitniczki *Acrocephalus schoenobaenus*. Założono trzy hipotezy wyjaśniające to zjawisko:

(1) koncepcję strategicznego opóźnienia rozrodu osobników do kolejnych sezonów lęgowych, w których zajmują najlepsze terytoria, (2) kompensację braku skojarzenia w początkowej fazie osiedlania się poprzez zajmowanie terytoriów uwolnionych później w sezonie lęgowym oraz (3) kompensację braku rozrodu w parze poprzez kojarzenia pozapartnerskie.

W pracy wykorzystano materiał pochodzący z 11 sezonów lęgowych rokitniczki (okres 1998-2008), zebrany na dwóch powierzchniach badawczych, tzw. HT i HM, usytuowanych na naturalnych rozlewiskach rzeki Nidy. Szczegółowym analizom kariery życiowej samców oraz ich przemieszczeń międzyterytorialnych w ciągu sezonu poddano 237 osobników, stwierdzonych po raz pierwszy na badanych powierzchniach w latach 2004-2008.

Wykazano, iż samce nieskojarzone i nie podejmujące zmian terytorialnych do końca pierwszego sezonu osiągały zdecydowanie niższy sukces całozyciowy mierzony liczbą jaj, piskląt i rekrutów, w stosunku do osobników skojarzonych w pierwszym sezonie, a także pierwotnie nieskojarzonych, ale przesuujących terytorium w trakcie pierwszego sezonu. Samce początkowo nieskojarzone, zmieniające terytorium w obrębie sezonu, nie różniły się natomiast osiąganym sukcesem od samców skojarzonych. Strategiczne opóźnienie rozrodu nie może mieć miejsca w badanej populacji, głównie ze względu na bardzo niską przeżywalność samców, które nie skojarzyły się do końca pierwszego sezonu.

Uwalnianie, zmiany terytorialne i ponowne zajmowanie udostępnionych terytoriów w obrębie sezonu, są istotnym mechanizmem umożliwiającym osiedlanie się samcom niełęgowym rokitniczki. W każdym sezonie znaczna część zajmowanych już terytoriów została opuszczona, a połowa z nich została w krótkim czasie ponownie zasiedlona przez inne samce. Aż dwie trzecie z nich poprawiło status kojarzeniowy na skutek objęcia wakatu, a połowa odniosła sukces lęgowy, wyprowadzając pisklęta. Samce niełęgowe z badanej populacji wyraźnie konkurowały o zajęcie najlepszych jakościowo terytoriów w danym sezonie. Prawdopodobieństwo ich osiedlenia się, liczba samców oraz data osiedlenia się wykazywały istotny pozytywny związek z jakością terytorialną miejsc osiedlania się, co potwierdza założenia modelu Kokko i Sutherlanda (1998). Uzyskane wyniki potwierdziły założenia hipotezy, mówiącej o możliwości kompensacji niełęgowości w trakcie pierwszego sezonu, a nakazywały odrzucić hipotezę, zakładającą możliwość istnienia strategicznego opóźnienia rozrodu do kolejnych sezonów.

Nie potwierdzono kompensacji braku partnera u samców, poprzez ich udział w kojarzeniach pozapartnerskich. Znikomy procent samców niełęgowych, zaangażowanych w EPC, oraz ich znacznie niższy sukces całozyciowy, powodują, że strategia ta ma marginalne znaczenie w populacji rokitniczki.